

කෘෂි තාක්ෂණ නොරතුරු

කෘෂි තාක්ෂණ නොරතුරු කඩිනමින් ගොවි ජනතාව අතරට ලබාදීමේ අත්වැලකි

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ජාතික කෘෂිකර්ම නොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රකාශනයකි

තාක්ෂණික පත්‍රිකා අංක 45 - 2022 ජූනි

ආහාර හිඟයට අස්වැසිලිලක් හාල්මැස්සන් දඹල

රනිල කුලයට අයත්වෙන ලැබිලැබි ප'පියුරියස් (*Lablab purpureus*) නමැති ආරෝහක ශාකය අප්‍රිකානු සම්භවයක් සහිත, එහෙත් මේ වනවිට ආහාර බෝගයක් ලෙස සර්ම කලාපීය බොහොමයක් රටවල පැතිරී තිබෙන්නකි. ලාංකිකයින් මෙය හඳුනන්නේ "හාල්මැස්සන් දඹල" යන නමකින්ය. ඇතැමුන් දඹල උච්ඡාරණය භාවිතයට ගනිමින් "අවර" යනුවෙන් නම්කලත් එලෙස නම්ලද වෙනත් ආහාර බෝගයක්ද අපට තිබෙන නිසා එය නිවැරදි නැත. වැලෙහි හටගන්නා කරල් ලපටි අවස්ථාවේදී එළවළුවක් ලෙස ආහාරයට ගත හැකි අතර, පිසින ලද ලපටි බෝංචි කරල් වලින් පිටවන ආකර්මය සුවඳුන්, දිව පිනවන මිනිරි රසයන් හාල්මැස්සන් දඹල කරලෙන් නොලැබෙන අතර මෙය සතු ආවේනික රසය සහ සුවඳ නිසා ඇතැමුන් අතර මෙය ජනප්‍රිය එළවළුවක් නම් නොවේ. වැල පුරා පොකුරු වශයෙන් හටගන්නා කරල් දුඹුරු පැහැ ගනිමින් වේලි ගියවිට වියල් හාල්මැස්සන්ගේ පෙනුම ලැබෙන නිසා මෙසේ හඳුන්වන බව ඇතැමුන් පවසති. එහෙත් මෙම කරල් ඇසුරෙන් 'කන්න නිතෙන්' අපුරු ව්‍යංජනයක් පිළියෙළ කල සුපවේදියෙක් අප සමග පැවසුවේ සිහින්ව කැපූ මෙම කරල් වියලි හාල්මැස්සන් හා මිශ්‍රකලවිට සෑදෙන අනගි ආහාරය නිසා මෙවන් හැඳින්වීමක් ලැබෙන්නට ඇති බවය. කෙසේ වෙතත් පෙරදාටත් වඩා වැදගත්කමක් හාල්මැස්සන් දඹල වලට අද දවසේ ලැබී තිබෙන බවනම් පිළිගත යුතුය.

"අපි ගොවි ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණය කරමින් මෙම බෝගයේ තිබෙන වගා දර්ශ එකතු කෙරුවා. දැනට අපි සතුව රූපීයව වෙනස් දර්ශ 25 කට වඩා තිබෙනවා.

සමහර ඒවා ප්‍රභා උදාසීන වර්ග. ඒ කියන්නේ නිරාවලිය පතනය වෙන කාලය නොහොත් දවල් කාලයේ දිග, ඒවායේ මල් පිපෙන්නට බාධාවක් නෑ. ඒ නිසා අවුරුද්ද පුරාම මල් පිපෙනවා. එල දරනවා. තවත් සමහර ඒවා ප්‍රභා සංවේදීයි. දහවල් කාලයේ දිග අනුව තමයි ඒවායේ මල් පිපෙන්නේ. මේ නිසා අවුරුද්දේ වැඩි කාලයක් ඒවායේ වැල් ඇදෙමින් වැඩෙනවා මිසක් කරල් එන්නේ නෑ. තවත් විස්තර කරනවානම් මේ දෙවර්ගය තුලම තිබෙනවා මාංසල කරල් සහ මාංසල නොවන පොතු වගේ කරල් තිබෙන දෙවර්ගයම. ඉතින් අපි වගාවකට තෝරාගන්න ඕනෑ මාංසල කරල් හැදෙන ආලෝකය ලැබෙන කාල පරාසයට සංවේදී නොවන වගා දර්ශයක්."

තම කාර්යාල පරිශ්‍රය තුල කම්බිගසා සාදනලද වංගු සහිත පන්දුලමක් පිරෙන්නට විවිධ මාදිලියේ හාල්මැස්සන් දඹල වැල් වවාගෙන ඒවාහි හැඩරුව හා ගතිගුණ අධ්‍යයනයේ යෙදී සිටින ගන්නොරුවේ උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණායතනයේ ශෂ්‍ය විද්‍යාව පිලිබඳ ප්‍රධාන විද්‍යාඥ දයානි කරුණානන්ද තම අත්දැකීම් ගෙනහැර පෑවේ එලෙසිනි. අද වනවිට තවත් වගා සංග්‍රාමයකට රට සුදානම් වෙමින් සිටී. මාස කීපයක් තුල ආහාර නිගයකට මුහුණදීමට සිදුවනු ඇති බවට බලධාරීන් විසින්ද මේ වනවිට ප්‍රකාශයට පත්කර හමාරය. ගෙවතු වගාව කෙරෙහි උනන්දුවීමේ අවශ්‍යතාවය අප විසින්ද

කල්තබා පෙන්වාදුන්නේ මේ හේතුවෙනි. සාම්ප්‍රදායික මෝස්තර ගෙවත්තෙන් මිදී, පෝෂණීය ගෙවත්තක අවශ්‍යතාවය කීප වතාවකදීම පෙන්වා දෙනු ලැබුවේ ජනතාවගේ පෝෂණය සම්බන්ධයෙන් වෙනදාට වඩා වැඩි වගකීමක් ගෙවත්ත මත පැවරී තිබෙනා බැවිනි. ඒ අනුව බැලූකල හාල්මැස්සන් දඹල වැනි බෝගයක් ඉදිරියටම එන්නේය.

"සාමාන්‍ය බෝංචි ප්‍රභේදයන්ට වැළඳෙන රෝග හාල්මැස්සන් දඹල වලට එන්නේ අඩුවෙන්. කොළ කහවීමේ රෝගය යනාදිය එන්නෙම නැතිතරම්. ගෙවත්තේ අයිනකට වෙන්න තියෙන වැටකට මේ වැලක් යැව්වනම අමතර පොහොර දැමීමකුත් නෑ. හිටවද්දී කෙරෙන ආරම්භක සැලකිල්ල විතරයි. කර්කශ පරිසරයට හොඳට ඔරොත්තු දෙනවා. ඒ හොඳින් ගෙවත්තේ දියසීරාව හොඳට තිබෙන තැන් සංවේදී බෝගවලට වෙන්කරලා, ආන්තික බිම්කොටසක් මේ

බෝගයට වෙන්කරන්න පුළුවන්. අද හුඟක් දෙනා කතාකරනවානේ දේශගුණ විපර්යාස නිසා පලදාවට සිදුවෙන හානි ගැන. ඒ පැත්තේ බැලූවත් හාල්මැස්සන් දඹල ඔරොත්තු දෙන බෝගයක් කියන්න පුළුවන්."

කරුණානන්ද මහත්මිය වැඩිදුරටත් පෙන්වාදෙයි. දකුණු ඉන්දීය මෙන්ම වෙනත් ආසියාතික රටවල කෂම රටාවන් තුල හාල්මැස්සන් දඹල වලින් සාදන කෂම වර්ග ගණනාවකි. ඇතැම් තැන්වල ඇත්තේ ලපටි කරලේ මාළු හෝ මස් සමග මිශ්‍රකොට සාදන ව්‍යංජනයන්ය. ඇතැමුන් මේරූ බීජ වෙන්කරගෙන ඒවාහි තිබෙන තරමක් ඝන බීජාවරණයද ඉවත්කර බීජපියලි වෙන්කරගනිමින් තම්බා සුප් වර්ගද සාදනු ලබයි. මෙරටුන්ගේ දිවට ගැලපෙන්න අනුභව විධි බිහිකිරීම උදෙසා ආහාර තාක්ෂණවේදීන් පෙරට පැමිණීමද කාලීන අවශ්‍යතාවයකි.

"අපි රසායනික විශ්ලේෂණයක් පවා සිදුකෙරුවා. මේ කරලේ හා බීජ තුල කුමන ආකාරයේ සංයෝග තිබේදැයි බැලීම තමයි අරමුණ උනේ. පශු පර්යේෂණ ආයතනය හා සම්බන්ධව කරන ලද ඒ සොයාබැලීමෙන් පවා තහවුරු උනා පෝෂ්‍ය පදාර්ථයන්ට අතිරේකව කිසිදු ආගන්තුක හානිකර සංයෝග මිශ්‍රණයක් නොතිබෙන බව. ඒ වගේම ඉහළ ප්‍රෝටීන ප්‍රතිශතයකුත් තිබෙනවා."

එසේ පවසන කරුණානන්ද මහත්මිය සතුව ගෙවනු වගාකරුවන්ට ලබාදීම සඳහා කිසියම් ප්‍රමාණයක බීජ සංවිනයක්ද තිබේ. බීජ 10 ක පමණ ප්‍රමාණයක් ඔබේ ගෙවත්ත සරුකිරීමට හොඳටම ප්‍රමාණවත් වනු ඇත. ගන්නොරුවේ උද්‍යාන බෝග ආයතනයෙන් එම සාම්පල ලබාගත හැකිවේ.

පිටපත : සනත් එම්. බණ්ඩාර - සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ජාතික කෘෂිකර්ම තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය, ගන්නොරුව
තාක්ෂණික කරුණු : දයානි කරුණානන්ද - ප්‍රධාන විද්‍යාඥ (ශෂ්‍ය විද්‍යා), උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, ගන්නොරුව

පරිගණක නිර්මාණය : ගෝතමී ලියනගේ
 අධීක්ෂණය හා උපදෙස් : ඩබ්.එල් හිරාන් පීරිස් (අධ්‍යක්ෂ - තොරතුරු හා සන්නිවේදන), අයි.එස්.එම් හලිමිදීන් (නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ)